

บันทึก

เรื่อง เงินผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่เก็บในเขตเทศบาล

ตามพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล ร.ส. ๑๒๗

เดิมได้มีข้อโต้เถียงระหว่างกะชวงมหาดไทยและกะชวงการคลังว่าเทศบาลมีรายได้เฉพาะแต่ภาษีประเภทที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๙ หรือจะมีรายได้หย่างอื่น คือ (๑) เงินภาษีบำรุงถนน (๒) ค่าเช่าที่ดิน (๓) ค่าเช่าท่าเรือจ้าง (๔) ค่าใบอนุญาตหยิงนครโสเภณี ซึ่งเป็นรายได้ของสุขาภิบาลตามประกาศพระบรมราชโองการจัดตั้งสุขาภิบาลตามพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ส. ๑๒๗ อีกด้วย

คณะกัมการกริสติกา (อนุกัมการร่างกตหมายชุดที่ ๒) ได้ทำบันทึกเสนอคณะรัฐมนตรีความว่า พระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๙ ไม่ได้ยกเลิกรายได้ของเทศบาล (ในถนที่รับช่วงมาจากสุขาภิบาล) อันมีอยู่ตามประกาศพระบรมราชโองการจัดตั้งสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ส. ๑๒๗ อันเป็นกตหมายเฉพาะ

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติมอบเรื่องนี้ให้กะชวงการคลัง กะชวงมหาดไทยกะชวงสีกสาธิการ ผู้แทนกรมสำรวด และคณะกัมการกริสติกา ไปร่วมกันพิจารณาใหม่ โดยถือหลักว่าที่ดินเป็นของผู้ใด ผลประโยชน์ก็ให้ตกเป็นของเจ้าของที่ดิน และให้พิจารณาพระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๙ เสียใหม่ด้วย และในที่สุด คณะรัฐมนตรีขอให้คณะกัมการกริสติการดำเนินการให้เป็นไปตามมติดังกล่าวแล้ว

ผู้แทนกะชวงการคลัง กะชวงมหาดไทย กะชวงสีกสาธิการ กรมสำรวดและคณะกัมการกริสติกา ได้พิจารณาเรื่องนี้ตามมติของคณะรัฐมนตรีแล้ว เห็นว่าควนจะปันรายได้ให้เทศบาลเสียใหม่ผิดไปจากรายได้ตามพระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๙ ดังนี้

(ก) รายได้จากที่ดินของเทศบาล ซึ่งไม่ใช่เป็นที่ราชพัสดุของกะชวงการคลัง กล่าวคือไม่ใช่ที่ดินซึ่งรัฐบาลปกครองใช้ราชการหยุดหรือสงวนไว้เพื่อใช้ราชการในพายหน้า และรัฐบาลได้เข้าปกครองจัดประโยชน์แล้ว ทั้งนี้หมายความว่าเป็นการเอารายได้ของที่ดินอันเป็นราชพัสดุไปเสียจากเทศบาล (ในถนที่รับช่วงมาจากสุขาภิบาล)

(ข) ค่าทำเนียมโรงแรม

(ค) ค่าทำเนียมนครโสเภณี

(ง) อากรมหรสพ (แล้วแต่คณะรัฐมนตรีจะแบ่งส่วนให้เท่าใด)

รายได้ตาม (ข) (ค) และ (ง) เป็นการชดเชยรายได้ ซึ่งเทศบาลต้องเสียไปตาม

(ก)

กะชวงการคลังได้ขอให้คณะกัมการกริสติการดำเนินการแก้ไขกตหมายให้เป็นไปตามข้อตกลงดังกล่าวมาในข้อ (๔) ตามมติของคณะรัฐมนตรีต่อไป

เรื่องนี้คณะรัฐมนตรีไม่ได้พิจารณาในปัญหาข้อกวดหมาย และต้องถือว่า ข้อกวดหมายเป็นไปตามบันทึกของคณะกัมการกริสติกาตั้งกล่าวมาข้างต้น แต่โดยที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายใหม่ และผู้แทนทบวงกรมการเมืองต่าง ๆ อันคณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งขึ้นได้ตกลงกันในข้อรายละเอียดดังกล่าวในข้อ (๔) คณะกัมการกริสติกาจึงมีหน้าที่ต้องพิจารณาดูว่าเพื่อที่จะให้เป็นไปตามดังข้อตกลงดังกล่าวแล้วจะต้องแก้ไขกวดหมายอย่างไรบ้างหรือไม่

มติของคณะรัฐมนตรีและข้อตกลงของผู้แทนทบวงกรมการเมืองทำให้ต้องแก้ไขกวดหมายดังต่อไปนี้

(ก) จะต้องเปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติปันรายได้ให้แก่เทศบาลเป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้ของเทศบาล ทั้งนี้เพราะตามหลักการที่ตกลงใหม่มิใช่เอารายได้มาปันให้เทศบาลหย่างเดียวแต่ได้เอารายได้ที่เปนของเทศบาลในถนารับช่วงจากสุขาภิบาลมาให้แก่ะชวงการคลังด้วย กล่าวคือในกรณีที่เป็นรายได้จากที่ดินอันเปนราชพัสดุ

(ข) ต้องมีบทบัญญัติเพิ่มเติมพาสีและค่าทำเนียมที่ปันให้แก่เทศบาลตามข้อตกลงใหม่

ได้เสนอร่างที่แก้ไขใหม่มาด้วยแล้ว

เรื่องเสร็จที่ ๒๖๖/๒๕๘๖
(แก้ไขให้เป็นภาษาปัจจุบัน)

บันทึก
เรื่อง เงินผลประโยชน์ต่างๆ ที่เก็บในเขตเทศบาล
ตามพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล ร.ศ. ๑๒๗

เดิมได้มีข้อโต้เถียงระหว่างกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังว่าเทศบาลมีรายได้เฉพาะแต่ภาษีประเภทที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๙ หรือจะมีรายได้的其他 คือ (๑) เงินภาษีบำรุงถนน (๒) ค่าเช่าที่ดิน (๓) ค่าเช่าท่าเรือจ้าง (๔) ค่าใบอนุญาตหยุนนครโสเภณี ซึ่งเป็นรายได้ของสุขาภิบาลตามประกาศพระบรมราชโองการจัดตั้งสุขาภิบาลตามพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ. ๑๒๗ อีกด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (อนุกรรมการร่างกฎหมาย ชุดที่ ๒) ได้ทำบันทึกเสนอคณะรัฐมนตรีความว่า พระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๙ ไม่ได้ยกเลิกรายได้ของเทศบาล (ในฐานที่รับช่วงมาจากสุขาภิบาล) อันมีอยู่ตามประกาศพระบรมราชโองการจัดตั้งสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ. ๑๒๗ อันเป็นกฎหมายเฉพาะ

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติมอบเรื่องนี้ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกรมตำรวจ และคณะกรรมการกฤษฎีกา ไปร่วมกันพิจารณาใหม่ โดยถือหลักว่าที่ดินเป็นของผู้ใด ผลประโยชน์ก็ให้ตกเป็นของเจ้าของที่ดิน และให้พิจารณาพระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๙ เสียใหม่ด้วย และในที่สุดคณะรัฐมนตรีขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการให้เป็นไปตามมติดังกล่าวแล้ว

ผู้แทนกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กรมตำรวจ และคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาเรื่องนี้ตามมติของคณะรัฐมนตรีแล้ว เห็นว่าควรจะปันรายได้ให้เทศบาลเสียใหม่ผิดไปจากรายได้ตามพระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๙ ดังนี้

(ก) รายได้จากที่ดินของเทศบาล ซึ่งไม่ใช่เป็นที่ราชพัสดุของกระทรวงการคลัง กล่าวคือไม่ใช่ที่ดินซึ่งรัฐบาลปกครองใช้ราชการอยู่หรือสงวนไว้เพื่อใช้ราชการในภายหน้า และรัฐบาลได้เข้าปกครองจัดประโยชน์แล้ว ทั้งนี้หมายความว่า เป็นการเอารายได้ของที่ดินอันเป็นราชพัสดุไปเสียจากเทศบาล (ในฐานรับช่วงมาจากสุขาภิบาล)

(ข) ค่าทำเนียมโรงแรม

(ค) ค่าทำเนียมนครโสเภณี

(ง) อากรมหรสพ (แล้วแต่คณะรัฐมนตรีจะแบ่งส่วนให้เท่าใด)

รายได้ตาม (ข) (ค) และ (ง) เป็นการชดเชยรายได้ ซึ่งเทศบาลต้องเสียไปตาม

(ก)

กระทรวงการคลังได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการแก้ไขกฎหมายให้เป็นไปตามข้อตกลงดังกล่าวมาในข้อ (๔) ตามมติของคณะรัฐมนตรีต่อไป

เรื่องนี้คณะรัฐมนตรีไม่ได้พิจารณาในปัญหาข้อกฎหมาย และต้องถือว่าข้อกฎหมายเป็นไปตามบันทึกของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวมาข้างต้น แต่โดยที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายใหม่ และผู้แทนทบวงกรมการเมืองต่างๆ อันคณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งขึ้นได้ตกลงกันในข้อรายละเอียดดังกล่าวในข้อ (๔) คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีหน้าที่ต้องพิจารณาดูว่าเพื่อที่จะให้เป็นไปตามข้อตกลงดังกล่าวแล้วจะต้องแก้ไขกฎหมายอย่างไรบ้างหรือไม่

มติของคณะรัฐมนตรีและข้อตกลงของผู้แทนทบวงกรมการเมืองทำให้ต้องแก้ไขกฎหมายดังต่อไปนี้

(ก) จะต้องเปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติปันรายได้ให้แก่เทศบาลเป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้ของเทศบาล ทั้งนี้เพราะตามหลักการที่ตกลงใหม่มิใช่เอารายได้มาปันให้เทศบาลอย่างเดียวแต่ได้เอารายได้ที่เป็นของเทศบาลในฐานะรับช่วงจากสุขาภิบาลมาให้แก่กระทรวงการคลังด้วย กล่าวคือในกรณีที่เป็นรายได้จากที่ดินอันเป็นราชพัสดุ

(ข) ต้องมีบทบัญญัติเพิ่มเติมภาษีและค่าทำเนียมที่ปันให้แก่เทศบาลตามข้อตกลงใหม่

ได้เสนอร่างที่แก้ไขใหม่มาแล้วแล้ว